

A Kúria a dr. Szilágyi József ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Simon József jogtanácsos által képviselt alperes ellen munkáltató egészségsértés miatti kárfelelőssége megállapítása iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságnál 3.M.102/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.514/2010/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.514/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetét házastársa 2003. augusztus 5-én történt üzemi balesetére, valamint arra alapította, hogy férje a munkájával összefüggésben kialakult foglalkozási megbetegedése folytán halt meg 2004. november 18-án. A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 3.M.10.077/2006/44. számú ítéletével, valamint a 46. sorszámú kiegészítő ítéletével a keresetnek részben helyt adott. Ezt az ítéletet a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.039/2008/7. számú ítéletével részben megváltoztatta és a felperes keresetét a néhai V.I. 2003. augusztus 5-ei üzemi balesetével összefüggésben elutasította. Ezt meghaladóan a munkaügyi bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A másodfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésében rámutatott arra, hogy az alapeljárás során kirendelt F.M. igazságügyi orvosszakértő saját nyilatkozata szerint onkológiai szakvizsgálával nem rendelkezik, igazságügyi szakértői vizsgálja van. Szükségesnek találta a bíróság az általános orvosszakértői vélemény mellett onkológus szakvizsgálával, illetve toxikológiai ismeretekkel rendelkező szakorvos bevonását, és a korábban már beszerzett orvosszakértői vélemény kiegészítését. A megismételt eljárást követően a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 3.M.102/2009/33. számú ítéletével a keresetet elutasította. A munkaügyi bíróság az ügyben a szakkonzulens bevonásával készült szakértői vélemény alapján megállapította, hogy néhai V.I. halálát a veséből kiinduló rosszindulatú daganat okozta, amely több szervrendszerben kiterjedt áttéteket adott. A pangásos szívelégtelenség kialakulásában szerepe lehetett a mellkasban, a tüdőkapuban, a mediastinumban, a bal alsó tüdőlebeny hörgője körül kialakuló nyirokcsomók áttételének, továbbá a daganat senyvesztő hatásának egyaránt. Ezeket az áttéteket a vese rosszindulatú daganata adta, mint primer elváltozás. Nevezettnél az elszenvedett combcsonttörés, valamint ennek műtéti megoldása állapotrosszabbító hatással volt ugyan, azonban a halál bekövetkeztében ok-okozati szerepe nincs.

Az elhalt V.I. saját állítása szerint nem dohányzott, és alkoholt rendszeresen nem fogyasztott. A 2004. június 15-én a D.E.O.E.C.B.-n történt kivizsgálása során ugyanakkor leginkább rendszeres alkoholfogyasztásra utaló májenzim értékeket észleltek. A környezetvédelmi szakértő megállapítása szerint az elhunyt munkahelyén megtalálható vegyületek közül a dietil-szulfát és a propilén-oxid rákkeltő hatású. A szakvéleményadásba bevont onkopatológus véleményéből kitűnően a nátrium-nitrit lehet ugyan rákkeltő hatású, de csak szájon át elfogyasztva. A dietil-szulfát 2A típusú, vagyis emberben valószínűsíthetően ugyancsak rákkeltő hatású vegyület, azonban elsősorban szájüregi, garat és gégerákot, valamint rosszindulatú agydaganat kialakulását észlelték az ezen vegyszer hatásának kitett munkásokon. Összességében a szakvélemény azt rögzítette, hogy néhai V.I. halálos alapbetegségének, a veseráknak a kialakulása nem hozható ok-okozati összefüggésbe a munkája során használt vegyi anyagokkal. A veserák ettől függetlenül alakult ki, tehát nevezettnél azt nem okozhatta munkahelyi ártalom. A boncszöveti vizsgálat semmilyen specifikus, valamilyen meghatározható tényezőhöz köthető elváltozást nem talált a kórosan átépült májban. V.I. ezen betegsége általános állapotának romlásához nem járult hozzá, halálával összefüggésbe nem hozható. A kereseti kérelemben foglalt igényekre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperesre vonatkozóan is szakértői véleményt szerzett be annak tisztázása érdekében, hogy betegségei, illetve az abban bekövetkezett állapotrosszabbodás és a férje halála között az okozati összefüggés fennáll-e. Az I.O.I. szakértői véleményében kifejtette, hogy a felperes munkaképesség-csökkenése össz-szervezeti szempontból 40 %-ban állapítható meg, és ilyen mértékű volt a férje halálának az időpontjában, vagyis 2004. november 18-án is. Testi betegségei házastársa elhunytával nincsenek okozati összefüggésben, és ez a felperesnél állapotrosszabbodást sem eredményezett. Jelenlegi lelkiállapotát nem az elhúzódo gyászreakció, hanem a feldolgozatlan indulat és a magány érzése alakítja. Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a Pp. 174. §-ában, illetve a 181. §-ában foglaltakra, és rögzítette, hogy az orvosszakértői vélemények alapján nem állapítható meg, miszerint a felperes férjének munkakörülményei, illetve az általa a munkavégzése során alkalmazott vegyszerek és a halál között az okozati összefüggés fennállna. Ezért a kereseti kérelemnek hiányzik a jogalapja, így a beszerzett nyilatkozatoknak, szakvéleményeknek az összecszerűség körében nincs perdöntő jelentősége. A felperes fellebbezése folytán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.21.514/2010/5. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítéletében megállapította, hogy a munkaügyi bíróság a másodfokú bíróság végzésében foglaltaknak megfelelően a szakvélemény kiegészítésére irányuló kötelezésnek eleget tett, és mint ahogy arra a S.E. is nyilatkozott, a szakkonzulens patológiai szakismeretei, tapasztalatai magában foglalják az onkológiai és toxikológiai szakismeretet. Erre figyelemmel sürgősségű volt a

szakértői vélemény felperesi képviselő által indítványozott további kiegészítése. A munkaügyi bíróság a perben beszerzett alap- és kiegészítő szakvélemények megállapításait alapul véve jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy néhai V.I. halála és munkahelyi körülményei között ok-okozati összefüggés nem állapítható meg, és nem igazolható kétséget kizáróan, hogy a májkárosodás foglalkozási ártalom következménye lett volna. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását”, az alperes kereset szerinti marasztalását és perköltség fizetésre kötelezését kérte.

A felülvizsgálati érvelés szerint a másodfokú bíróság nem volt következetes az új eljárást elrendelő végzésében előírtakhoz, a bizonyítási eljárás hiányosságai ellenére hagyta helyben az újabb elsőfokú ítéletet. A felperes az eljárást és a hozott határozatokat törvénysértőnek tartja, egyrészt eljárási szabályok és bizonyítási kötelezettség elmulasztása miatt, másrészt anyagi jogi előírások megsértése okán. A felperes álláspontja szerint a bíróságok megsértették a Pp. 3. §-ában, a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében, a Pp. 252. §-ának (2) és (3) bekezdésében, valamint az Mt. 174. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltakat. A tényállás megismétlésétől, a felperesi álláspont részletes kifejtésétől eltekintett, mivel álláspontja szerint minden lehetséges nyilatkozatot, perbeli cselekményt pontosan és időben megtett, összességében a felperes megalapozott kereseti kérelmet terjesztett elő, amely a szakértői tevékenység hiányosságain és a bíróságok következetlenségén „csúszott el”. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme tartalma szerint a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult azzal, hogy perköltség iránti igényt nem terjesztett elő. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és a 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben kell előadni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a jogerős határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja, ezért a Kúria nem a korábbi beadványokra (felperesi nyilatkozatokra) hivatkozást, hanem a jelen felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt indokokat vehette figyelembe (BH.1995.99.). A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001.197., BH.2002.29.]. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság eleget tett a másodfokú bíróság végzésében foglaltaknak az orvosszakértői bizonyítás körében is, amit a jogerős ítélet helytállóan rögzített. Az eljáró bíróságok a beszerzett alap- és kiegészítő szakvéleményeket -

amelyek a felperes által csatolt orvosi szakvéleményeken és ambuláns lapokon alapultak - helytállóan értékelték, és jogszabálysértés nélkül fogadták el ítékezésük alapjául.

Mindebből következően pedig nem volt megállapítható, hogy a felperes házastársának halála és munkahelyi körülményei között fennállt volna olyan ok-okozati összefüggés, amely az alperes Mt. 174. § (1), (4), valamint a 181. § (1) bekezdésében foglalt felelősségét megalapozná. A szakértői vélemények alapján ugyancsak helytállóan került kifejtésre, hogy nem igazolható kétséget kizáróan, miszerint a májkárosodás foglalkozási ártalom következménye lett volna néhai Veres István esetében.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. Az alperes perköltséget nem igényelt, ezért ebben a körben a bíróság a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján. A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint.

Budapest, 2012. február 22.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelél: Nné tisztviselő